

Pärnu Maavalitsus

**ARE VALLA RAHVASTIKUPROGNOOS
2000–2025**

Tellija: Pärnu Maavalitsus
Koostaja: Tiit Tammaru
E-post: Tiit.Tammaru@ut.ee

Pärnu 2003

SISUKORD

Sissejuhatus

1. Andmed ja metoodika

1.1. Andmed

1.2. Metoodika

2. Are valla tööturg, elamuehitus ja rahvastikuareng 1989–2000

2.1. Are valla tööturg ja elamuehitus

2.2. Are valla rahvastikuareng 1989–2000

3. Are valla rahvastikuprognosis 2000–2015

Kokkuvõte

Kirjandus

Lisad

SISSEJUHATUS

Are valla rahvastikuarengus toimusid 1990. aastatel sarnaselt Eestile tervikuna suured muutused, neist olulisim oli märkimisväärne sündimuse langus. Lisaks oli Are rändesaldo negatiivne, st. vallast lahkus rohkem inimesi kui saabus. Selline ränne oli 1990. aastatel iseloomulik enamikule suuremate linnade otsesest mõjualast kaugemale jäävatele valdadele (Tammaru jt 2003). Need suundumused rändes peegeldavad ühtlasi tööhõives toimunud muutusi: põllumajandusega seotud töökohtade vähenemine on olnud oluliseks maapiirkondadest väljarände põhjuseks (Antons 2003).

Käesolev rahvastikuprognosis valmib Pärnu Maavalitsuse tellimusel ning selle eesmärgiks on analüüsida Are valla rahvaarvu ja rahvastiku koostise kujunemist aastatel 2000–2025. Prognosis tugineb Are valla senisele rahvastikuarengule aastatel 1989–2000, selle tulemusena 2000. aastaks kujunenud rahvastiku soo-vanuskoostisele (meeste ja naiste arv 5-aastaste vanusrühmade 0–4, 5–9, ... , 80+ lõikes) ning sündimus-, suremus- ja rändearengule prognoosiperioodil ehk aastatel 2000–2025.

Kokku analüüsitakse kolme rahvastiku arengu teed: baas-, sündimus- ja rändestsenaariumi. Baasstsenaarium näitab, milliseks kujuneks Are valla rahvastik juhul kui praeguses sündimus- ja suremusarengus ei toimuks kogu prognoosiperioodi jooksul muutusi. See stsenaarium näitab seega tänase Are valla rahvastikuarengu jätkusuutlikkust. Sündimusstsenaarium analüüsib sündimuse ja suremuse muutuse ning rändestsenaarium nii sündimuse ja suremuse kui rände mõju Are valla rahvastikuarengule aastatel 2000–2025. Käesoleva aruande põhiosas esitatakse tulemused 2000–2015 aastate kohta, lisades aga kogu prognoosiperioodi ehk 2000–2025 aastate kohta.

Aruanne koosneb viiest osast. Esimeses osas tuuakse välja prognoosi koostamise aluseks olevad andmed ja meetodika. Teises osas antakse ülevaade Are valla senisest rahvastikuarengust aastatel 1989–2000 ning käsitletakse lühidalt tööturul valitsenud olukorda prognoosiperioodi alguses. Kolmandas ja keskses osas analüüsitakse Are valla rahvaarvu ja soo-vanuskoostise kujunemist kolme rahvastikuprognosis stsenaariumi — baas-, sündimus- ja rändestsenaariumi — korral. Aruanne lõppeb tulemuste kokkuvõttega.

I OSA

ANDMED JA METOODIKA

1.1. ANDMED

Rahvastikuprognosi tulemusi mõjutavatest teguritest on olulisim algandmete kvaliteet. Eesti-sisese rände andmete kvaliteet on 1990. aastatel oluliselt langenud, sest tegeliku elukoha registreerimine ei ole kohustuslik (Katus jt. 1997; Sjöberg ja Tammaru 1999; 2000). See on paratamatult vähendanud ka rahvastikuregistris sisalduvate rahvastiku andmete usaldusväärsust kohalikul tasandil, seda eriti noorte osas.

Seetõttu on rahvastikuprognosi koostamise aluseks 2000. aasta rahvaloenduse andmed, mille usaldusväärsus on kõrgem. 2000. aasta rahvaloendusel põhinevad nii rahvastiku soo-vanuskoostise kui rändeandmed. Sündimust ja suremust puudutavad andmed pärinevad Eesti Statistikaametist. Sündimuskordajate ja keskmise eluea arvutamiseks on Are valla rahvastik liiga väike, mistõttu on nende asemel kasutatud Pärnumaa kui terviku andmeid (vt. ka Tammaru 2003).

Seoses rände jätkuva ebatäpse registreerimisega pärast 2000. aasta rahvaloendust ei ole prognoosi tulemusi, sh. rahvaarvu, korrektne võrrelda rahvastikuregistri andmetega. Selge võrdluspildi annab järgmine rahvaloendus.

1.2. METOODIKA

Prognoosi lähteaastaks on 2000. aasta. Peamiseks demograafiliste protsesside kulgemist mõõtvaks ajaühikuks on üks põlvkond ehk umbes 25 aastat, mistõttu on ka käesoleva prognoosi lõppaastaks 2025. Prognoosi aluseks on vanusnihke meetod ning prognoosi koostamisel on kasutatud tarkvarapaketti *Spectrum*.

Prognoosi tulemusi mõjutavad lisaks algandmetele (vt ptk “1.1 Andmed”) järgmised tegurid. Esiteks rahvastiku soo-vanuskoostis ehk erinevas vanuses meeste ja naiste arv prognoosiperioodi alguses. Vanus on seejuures kõige olulisem rahvastikutunnus, sest nii sündimus, suremus kui ränne on koondunud kindlatesse vanusrühmadesse. Sündimus on suurim 20–34 aasta vanuste naiste seas. Suremus hakkab kiiresti kasvama pärast 50 eluaastat. Elukohta vahetatakse kõige sagedamini vanuses 15–34. Seega mõjutab näiteks sündimust kõige enam 20–34 aasta vanuste naiste arvu muutus. Arvestades sündimuse kasvu 1980. aastatel ja suurt langust 1990. aastatel on sünnitusealiste naiste arvu muutuse mõju prognoosiperioodil sündivate laste arvule märksa olulisem kui see, mitu last üks naine keskmiselt sünnitab.

Teiseks olulisemaks prognoosi tulemust mõjutavaks teguriks on sündimus-, suremus- ja rände-eeldused prognoosiperioodil. Sündimuse osas on keskseks prognoositavaks näitajaks sündimuse summaarne kordaja ehk sündide arv ühe naise kohta. Suremuse osas on keskseks prognoositavaks näitajaks oodatav eluiga sünnimomendil ehk see, kui kaua elavad keskmiselt täna sündivad poisid ja tüdrukud. Rände osas on keskseteks prognoositavateks näitajaks rändesaldo ehk saabujate ja lahkujate vahe ning rändesaldo vanusjaotus.

Kolmanda põhitegurina mõjutab prognoosi tulemusi ajaperiood. Hästi on prognoositav lähiaastate rahvaarv ja rahvastiku koostis. Mida kaugemale tulevikku vaadata, seda ebatäpsemaks muutub prognoos ja seda erinevamaks muutuvad ka erinevate prognoosivariantide tulemused. Seega kui näiteks aastal 2005 on erinevate stsenaariumide tulemused sarnased, siis aastal 2025 juba oluliselt erinevad. Nii esitatakse aruandes tulemused üksnes aastani 2015, lisades aga aastani 2025.

Viienda olulisema tegurina mõjutab prognoosi tulemusi uuritava rahvastiku suurus. Mida arvukam on prognoositav rahvastik, seda vähem mõjutavad seda juhuslikud rahvastikusündmused ja vastupidi. Eesti valdade, sh. Are, rahvastik on rahvastikuanalüüsi vaatenurgast väga väike. See on teine põhjus, miks aruande põhiosas on esitatud tulemused vaid aastani 2015 ning lisadesse on jäetud ülejäänud prognoosiperioodi kajastavad andmed, sest mida kaugemasse tulevikku vaadata ja mida väiksem on uuritav rahvastik, seda ebatäpsemaks muutuvad prognoosi tulemused.

Prognoosi tulemuste lugemisel on oluline pöörata tähelepanu veel ühele asjaolule. Nimelt on erinevas vanuses inimeste arvu prognoosimise usaldusväärsus erinev. Kõige raskem on prognoosida seda, kui palju sünnib täpselt prognoosiperioodi vältel lapsi. Nii on rahvastikuprognosi alusel kõige raskem planeerida näiteks lasteaiakohtade ning algklassidesse minevate laste täpset arvu. Ülejäänud vanusrühmade osas, kes on prognoosi koostamise hetkeks juba sündinud, on prognoosi usaldusväärsus oluliselt kõrgem, juhul kui vallas ei toimu väga ootamatuid suuri muutusi.

Ning lõpuks tuleb arvestada seda, et rahvastikuprognose nagu ükskõik milliseid prognoose (nt. ilmaprognoos) peaks regulaarselt üle vaatama ja täpsustama vastavalt olude muutumisele. Kõige mõistlikum on Are valla rahvastikuprognosi üle vaadata umbes kümne aastase pärast, siis kui on toimunud järjekordne rahvaloendus.

II OSA

ARE VALLA RAHVASTIKUARENG 1989–2000 JA SELLE TAUSTTEGURID

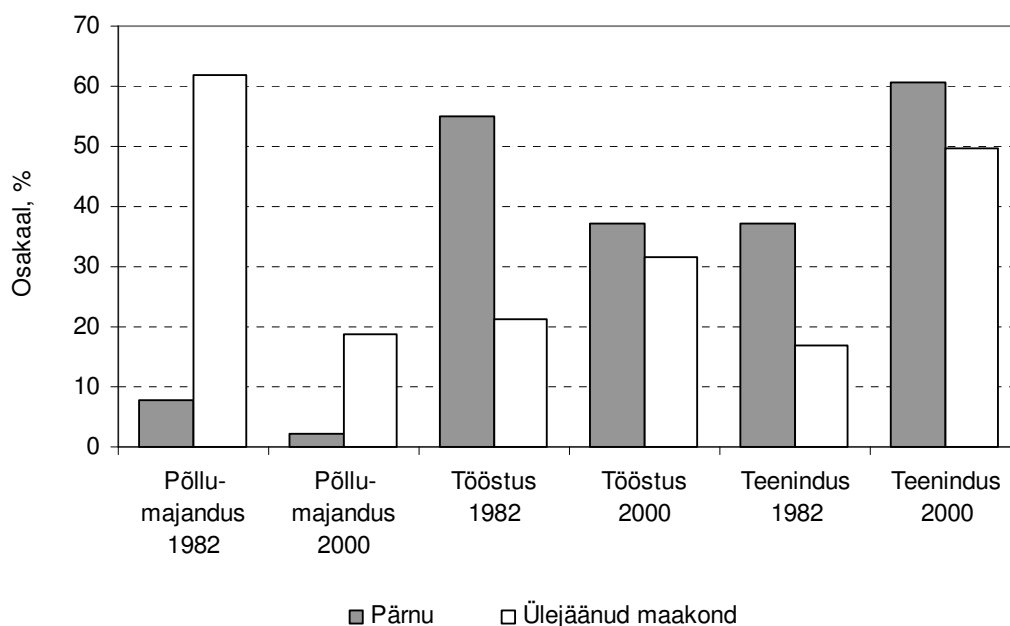
2.1. ARE VALLA TÖÖTURG JA ELAMUEHITUS

Tööhõives toimunud muutused on Pärnumaal sarnased Eestile tervikuna. 1982. aastal töötas põllumajanduses 8% Pärnu linna ja 62% ülejäänud maakonna elanikest, 2000. aastal olid vastavad näitajad 2% ja 19% (joonis 1). Vastupidised muutused iseloomustavad teenindussektorit, mille osakaal kasvas Pärnus 37%-lt 61%-le ja ülejäänud maakonnas 17%-lt 50%-le. Are vallas on põllumajanduses hõivatute (25%) osakaal kõrgem ja teenindussektoris hõivatute (50%) osakaal madalam kui maakonnas keskmiselt (tabel 1).

Tööpuudus on Pärnumaal üldiselt suurem just nendes valdades, kus põllumajandus on tööhõives endiselt olulise tähtsusega (Tammara 2003). Nii on ka Are vallas tööpuudus kõrgem kui Pärnumaal tervikuna: Ares on töötuid 20%, Pärnumaal (v.a. Pärnu linn) 14% majanduslikult aktiivsetest inimestest. Töökohtade kadumisega seotud probleeme põllumajanduses aitab Arel vähendada lähedus Pärnu linnale: 31% valla töötajatest käib Pärnu linna tööle (joonis 2). Lähedus Pärnu linnale ning valda läbi Tallinn-Pärnu maantee on seega olulised Are arengut mõjutavad tegurid.

Sarnaselt tööhõivele on 1990. aastatel toimunud olulised muutused ka uuselamuehituses: korterelamute ehitusmahud langesid drastiliselt, samas kui pereelamute ehitusmahudes oli langus oluliselt väiksem (Kõre jt. 1996). Sarnane olukord on olnud iseloomulik ka Pärnumaale, kus korterelamute ehitusmahud vähenesid kümme korda ja erinevalt 1980. aastatest ei valminud enamikes valdades, sh. Ares, 1990. aastatel ühtegi uut korterelamut (tabel 2).

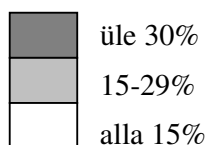
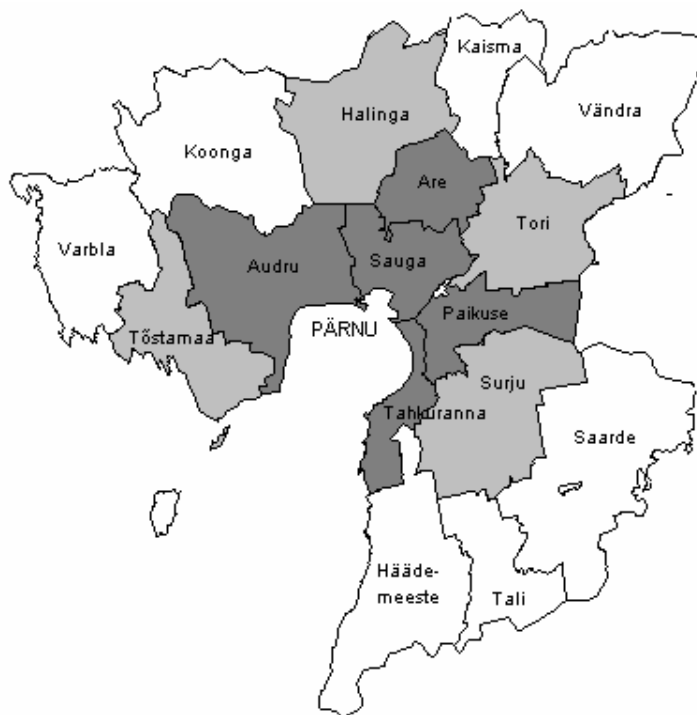
Pereelamute ehitusmahud vähenesid 1990. aastatel Pärnumaal aga üksnes kaks korda, Pärnus ja Pärnu lähivaldades vähem, kaugemates valdades rohkem. Ka Ares vähenes pereelamute ehitus mõnevõrra enam kui kaks korda. Rahvaarvu põhimõtteline kasv saab toimuda eelkõige uuselamutesse asuvate inimeste arvel. Ühtekokku asus Ares uuselamutesse 1990. aastatel elama vähem kui 50 inimest.

Joonis 1. Hõive Pärnumaal, 1982 ja 2000.

Tabel 1. Hõive ja tööpuudus (%), 2000.

	Primaarsektor	Sekundaarsektor	Tertsiaarsektor	Töötud
ARE	25	25	50	20
Audru	18	30	52	12
Halinga	27	26	47	20
Häädemeeste	21	28	51	16
Kaisma	36	18	46	12
Kihnu	38	10	52	11
Kilingi-Nõmme	10	30	60	13
Koonga	37	15	48	25
Lavassaare	0	64	36	0
Paikuse	6	33	61	9
Saarde	23	28	49	21
Sauga	8	36	56	15
Sindi	3	45	52	10
Surju	36	15	49	23
Tahkuranna	18	28	54	13
Tali	37	24	39	14
Tootsi	1	68	31	6
Tori	34	23	43	11
Tõstamaa	32	19	49	18
Varbla	39	16	45	36
Vändra alev	7	44	49	8
Vändra	44	23	33	13
Kokku Pärnumaa (v.a. Pärnu)	19	31	50	14

Joonis 2. Pärnusse tööle käivate inimeste osakaal kõikidest töötajatest (%), 2000.

Tabel 2. Pereelamute ja korterite ehitus, 1981–2000.

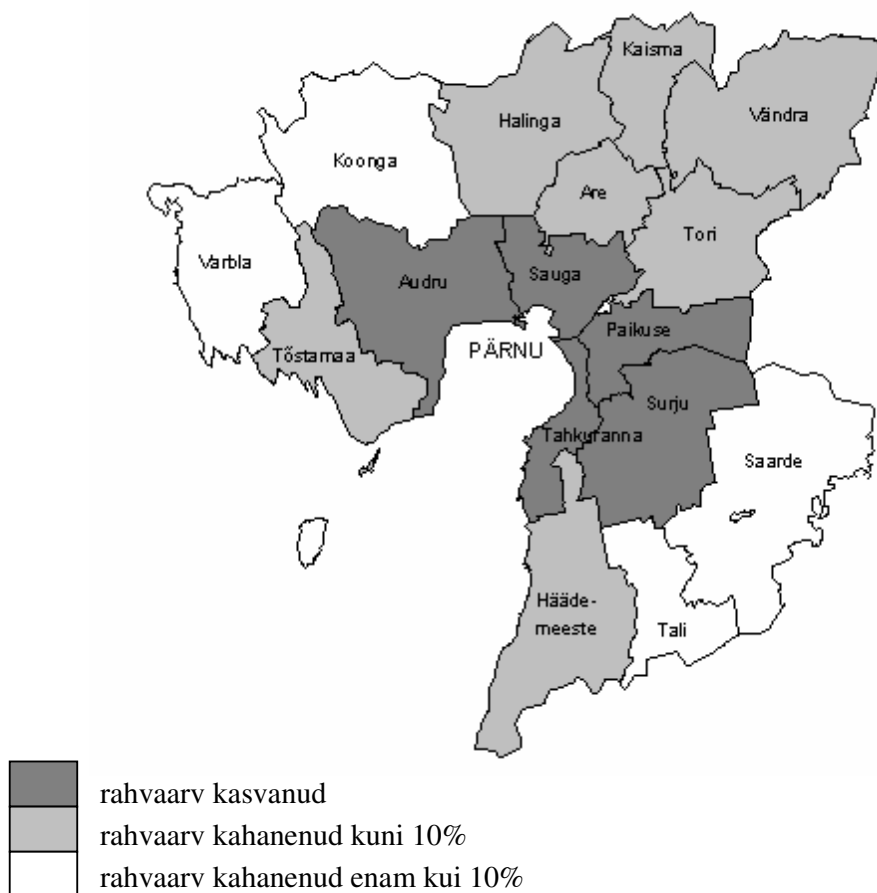
	1981–1990			1991–2000		
	Pereelamu	Korter	Kokku	Pereelamu	Korter	Kokku
ARE	35	21	56	16	0	16
Audru	138	134	272	68	16	84
Halinga	69	159	228	25	0	25
Häädemeeste	79	99	178	22	0	22
Kaisma	8	20	28	2	0	2
Kihnu	16	0	16	5	0	5
Kilingi-Nõmme	24	94	118	20	0	20
Koonga	33	80	113	8	0	8
Lavassaare	1	23	24	1	24	25
Paikuse	65	131	196	94	24	118
Saarde	50	58	108	12	0	12
Sauga	68	56	124	78	0	78
Sindi	110	94	204	66	0	66
Surju	27	36	63	13	0	13
Tahkuranna	61	65	126	50	0	50
Tali	20	33	53	2	0	2
Tootsi	1	58	59	0	0	0
Tori	57	142	199	31	17	48
Tõstamaa	13	51	64	14	0	14
Varbla	37	30	67	8	10	18
Vändra alev	34	225	259	14	22	36
Vändra	75	48	123	28	7	35
Kokku Pärnumaa	1021	1657	2678	577	120	697

2.2. ARE VALLA RAHVASTIKU- ARENG 1989–2000

Pärnu linna elanikkond kasvas kuni 1970. aastate lõpuni, samas kui ülejäänud Pärnumaa rahvastik vähenes. 1980. aastatel hakkas ülejäänud maakonna rahvastik kasvama sarnaselt Eesti maarahvastikule tervikuna seoses põllumajanduse hiilgeperioodiga (Marksoo 1992). 1990. aastatel vähenes aga nii Pärnu linna kui ülejäänud maakonna elanikkond. 1990. aastate rahvaarvu vähenemine Pärnumaal oli suhteliselt ühtlane kõikjal maakonnas (joonis 3). Suurimaks erandiks olid Pärnu lähivallad, mille elanikkond kasvas. Seega vähenes ka Are valla elanike arv, 1428 inimeselt 1349 inimeseni ehk 5%, mis on mõnevõrra enam kui Pärnumaa valdades keskmiselt (tabel 3).

Rahvaarvu muutus sõltub nii sündide ja surmade vahekorradest ehk loomulikust iibest kui ka saabujate ja lahkujate vahet ehk rändesaldost. Järgnevas analüüsis kasutatavad loomuliku iibe üldkordaja ja rändesaldo üldkordaja iseloomustavad loomuliku iibe ja rändesaldo suurust 1000 elaniku kohta. Nimetatud näitajate võrdlusest selgub, et loomulik iive oli 1990. aastatel Are vallas positiivne, Pärnumaal tervikuna aga negatiivne. Eesti-sisese rände osas on olukord vastupidine: Are rändesaldo oli negatiivne, Pärnumaa rändesaldo aga positiivne. Nii Are valla kui Pärnumaa rändesaldo välisriikide oli negatiivne. Seega vähenes Are valla rahvaarv 1990. aastatel väljarände tõttu, eriti väljarände tõttu välisriikidesse, sest Eesti-sisese rände negatiivse saldo kompenseeris positiivne loomulik iive.

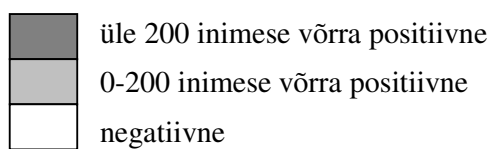
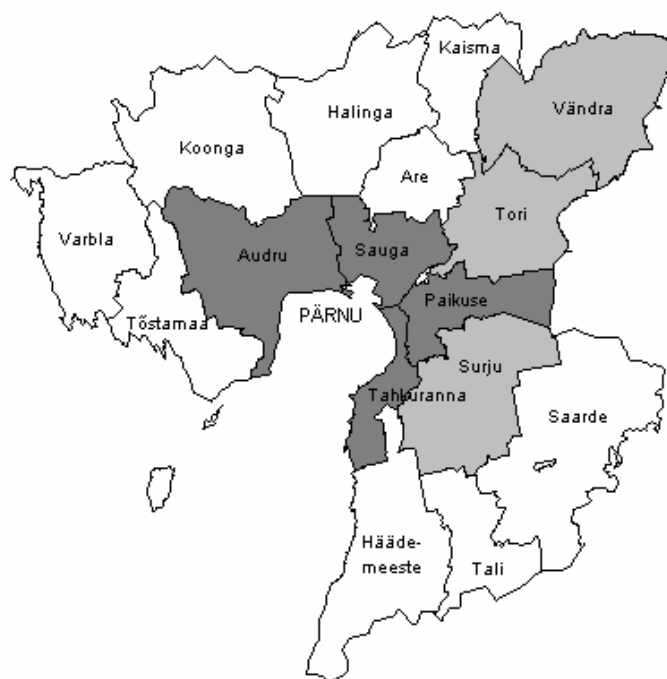
Are valla rännet teiste Eesti piirkondadega on võimalik ka põhjalikumalt analüüsida. Võrdlusest teiste Pärnumaa valdadega selgub, et kuues vallas oli rändesaldo positiivne, ülejäänud valdades, sh. Ares, oli rändesaldo aga negatiivne (joonis 4). Seejuures oli Are rändesaldo negatiivne nii teiste Pärnumaa valdade, Pärnu linna kui teiste Eesti piirkondadega (tabel 4). Kõige rohkem kaotas Are vald elanikke teistele Pärnumaa valdadele. Analüüsidest Are valda saabunud ja lahkunud inimesi vanuse lõikes selgub, et vallast lahkusid peamiselt 15–24 aasta vanused noored (joonid 5). Keskealisi inimesi saabus Aresse aga rohkem kui lahkus. Nii sarnanes Are valda saabujate ja lahkujate vanusjaotus teistele suuremate linnade otsesest mõjualast kaugemale jäävatele valdadele, kust noored lahkusid ja vanemad inimesed saabusid (Jõeveer 2003).

Joonis 3. Pärnumaa valdade rahvaarvu muutus (%), 1989–2000.

Tabel 3. Rahvaarvu muutuskomponendid, 1989–2000.

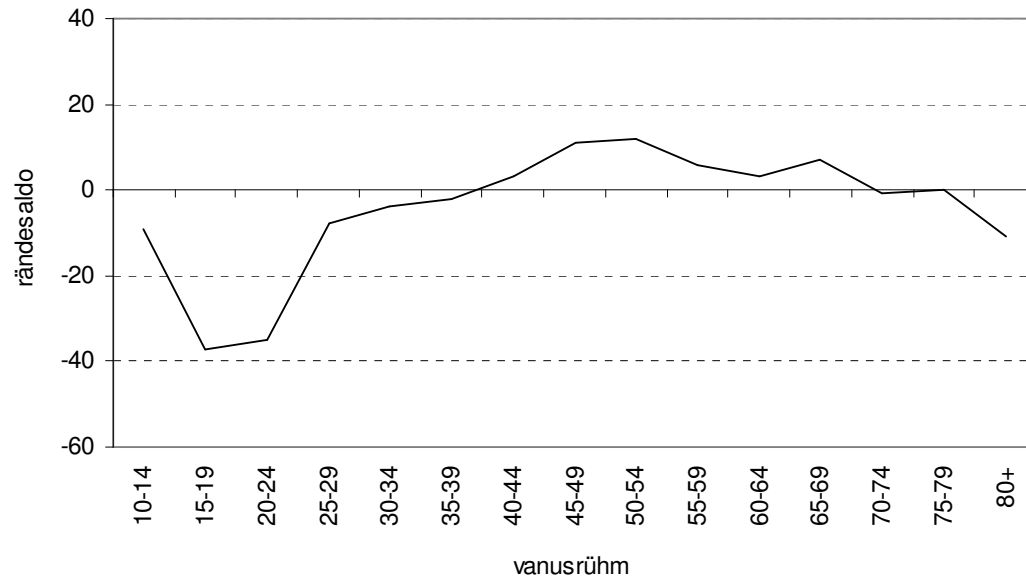
	Are vald		Pärnumaa (v.a. Pärnu)	
	Arv	Üldkordaja	Arv	Üldkordaja
Rahvaarv 1989	1428		47331	
Rahvaarv 2000	1349		45712	
Periodikeskmise rahvaarv	1389		46522	
Rahvaarvu muutus	-79	-57	-1619	-35
Sünnid	259	187	3618	147
Surmad	209	151	4177	160
Loomulik iive	50	36	-559	-13
Siserände saldo	-65	-47	421	17
Välisrände saldo	-64	-46	-1189	-39

Joonis 4. Pärnumaa valdade Eesti-sisese rände saldo, 1989–2000.

Tabel 4. Rändesuunad, 1989–2000.

	Are valda	Pärnumaale	Pärnusse	Mujale Eestisse
Are vallast	0	35	2	28
Pärnumaalt	-35	0	-1183	344
Pärnust	-2	1183	0	262
Mujalt Eestist	-28	-344	-262	0
Saldo	-65	874	-1443	634

Joonis 5. Are valla rändesaldo vanusjaotus, 1989–2000.

III OSA

ARE VALLA RAHVASTIKUPROGNOOS 2000–2015

3. ARE VALLA RAHVASTIKU- PROGNOOS 2000–2015

Are valla elanikkond vähenes 1990. aastatel ja aastal 2000 elas vallas ühtekokku 1349 inimest. Kõik kolm rahvastikuprognooosi stsenaariumi näitavad Are rahvastiku jätkuvat vähenemist ka aastatel 2000–2015 (joonis 6). Praeguse sündimuse ja suremuse jätkudes väheneks Are elanikkond 7% võrra. Nii sündimuse kui rände stsenaariumi korral väheneb Are elanikkond 4% võrra ehk rahvastiku muutus järgmise 15 aasta jooksul on väike.

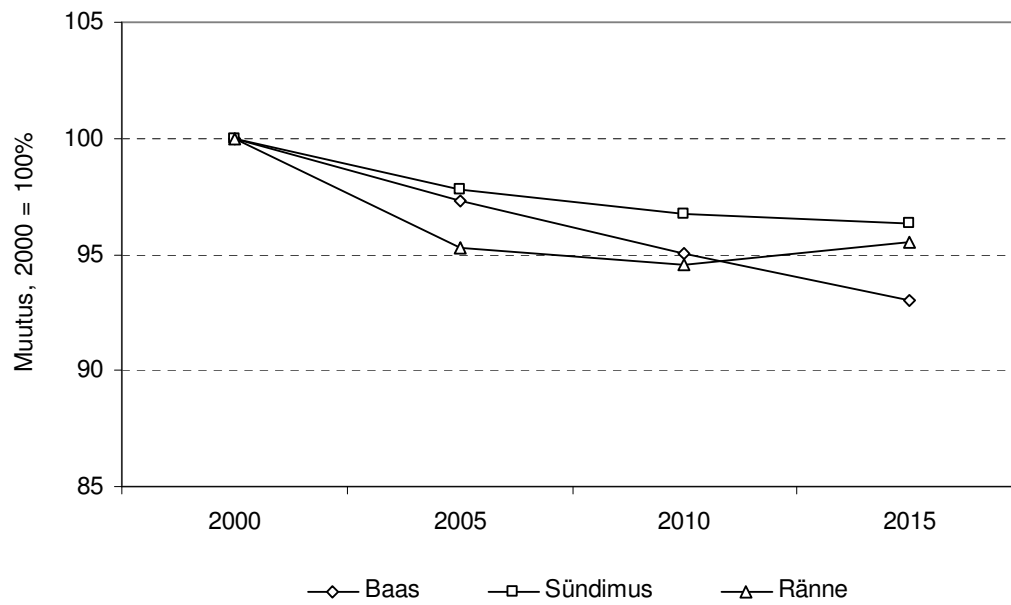
Võrreldes Are rändestsenaariumi Pärnu linna ja ülejäänud maakonnaga tervikuna selgub, et Pärnu elanikkond kahaneb kõige kiiremini, Are valla rahvastikuareng on aga sarnane ülejäänud maakonnale (joonis 7). Vaid lähiaastatel on Are rahvaaru vähenemine mõnevõrra kiirem, kuid kui rändesaldo muutub positiivseks, ühtlustub valla rahvastikumuutus ülejäänud maakonnaga ning nii Are kui Pärnumaa rahvastik väheneb umbes 4-5% võrra.

Kogurahvastikust suuremad muutused toimuvad aga rahvastiku vanuskoostises (joonised 8-9, lisa 1). Prognoosiperioodi alguses on vallas kaks suuremaarvulist vanuserühma, 5–19 ja 40–49 aasta vanused. 40–49 vanused inimesed ei vaheta enam aktiivselt elukohta. Aastaks 2015 jõuavad nad täpselt pensioniea algusesse. Nii ei muutu aastatel 2000–2015 oluliselt pensioniealiste arv (joonis 10). Kuna 40–49 aasta vanuste põlvkond ei jõua veel aastaks 2015 pensionikka, kuid tööikka jõuavad suurearvulised noorte põlvkonnad, suureneb aastatel mõnevõrra 2000–2015 tööealiste inimeste arv, seda just noorimas tööeas olevate inimeste arvel.

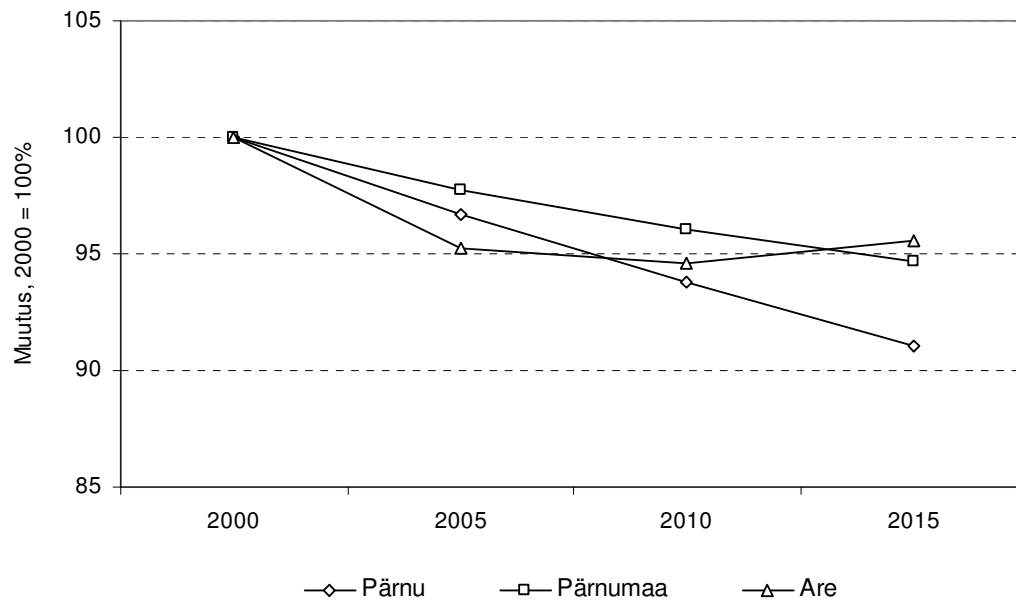
Kui suureks kujuneb täpselt nooremas tööeas inimeste arv, on raske öelda, sest nemad on prognoosiperioodi ajal ühtlasi vanuses, kes kuuluvad kõige aktiivsemate elukohavahetajate hulka. Selles vanuses lahkutakse vanematekodust ning elukohta vahetatakse kas seoses õppimaasumisega, tööleasumisega või abiellumisega. Täna on raske öelda, kui paljud nendest noortest lähevad täpselt kõrgkooli õppima ning kui paljud leiavad töökoha ja elukaaslase koduvallast või väljastpoolt seda ning kas sellega kaasneb Arest lahkumine või mitte. See sõltub valla edasisest atraktiivsusest noorte jaoks. Varasemate aastate põhjal võib siiski arvata, et noorte osalise lahkumisega peab paratamatult arvestama.

Laste arv muutub prognoosiperioodil kõige enam ning vaatamata sellele, et prognoos eeldab seda, et üks naine sünnitab tulevikus keskmiselt enam lapsi kui täna, on 0–14-aastaste laste arv aastal 2015 poole väiksem kui aastal 2000. Seejuures väheneb laste arv eriti kiiresti lähema kümne aasta jooksul, kui 1980. aastatel sündinud ületavad 15 eluaasta tähise. Teiseks laste arvu vähenemise põhjuseks on asjaolu, et praegu on sünnitusealiste naiste arv Are vallas märkimisväärselt väiksem kui varasematel aastakümnetel ning samuti väiksem kui kümnekonna aasta pärast, kui sünnitusikka jõuavad 1980. aastatel sündimuse kõrgerioodil sündinud naised. Nii väheneb ka õpilaste arv Are vallas (lisa 2).

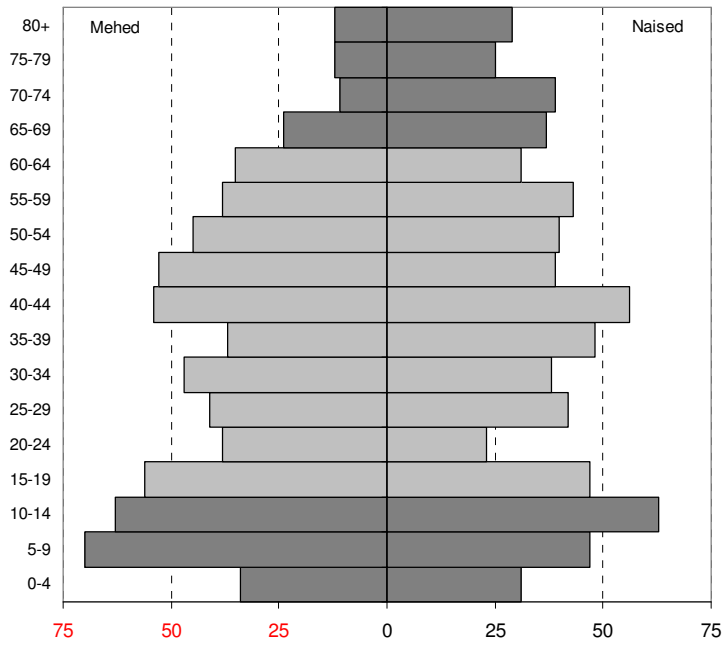
Noorte ja pensioniealiste arvu muutuse tulemusena süveneb Are vallas aastatel 2000–2015 mõnevõrra rahvastiku vananemine. Seda eelkõige laste arvu vähenemise tõttu, kuid ka pensioniealiste arvu suurenemise tõttu. Aastal 2015 on kõige suuremaarvulised kaks vanuserühma, 20–34 ja 55–64 aasta vanused. Väga väikseks jääb aga 5–19 aasta vanuste laste arv, mis toobki kaasa mõningase rahvastiku vananemise. Vananemine süveneb aga hüppeliselt pärast aastat 2015, kui pensionikka jõuavad korraga suured 2015. aastal 55–64 vanused inimesed. 5–19 aastaste väike arv aastal 2015 tähendab ühtlasi seda, et kaugemas perspektiivis toimub ka sündide arvu uus langus pärast seda, kui 1980. aastatel sündinud suuremaarvulised naiste põlvkonnad on läbinud sünnitusea.

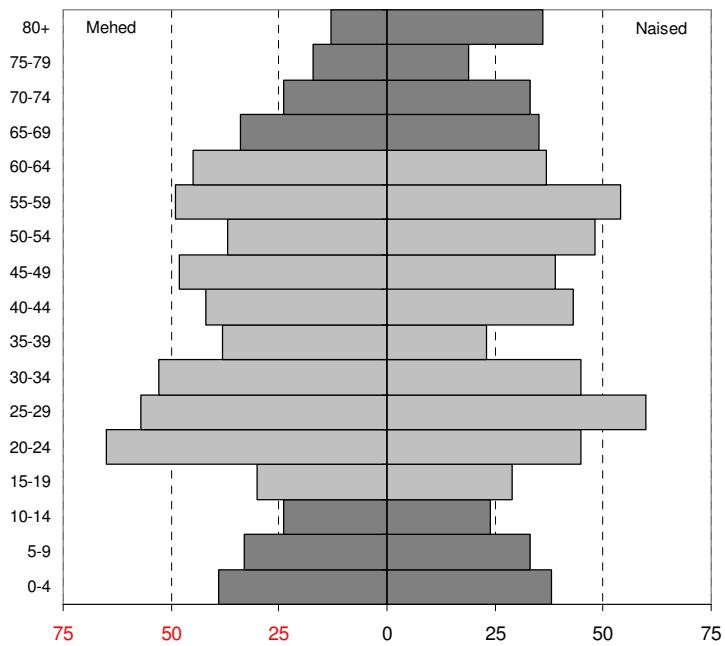
Joonis 6. Rahvaarvu muutus Are vallas, 2000–2015.

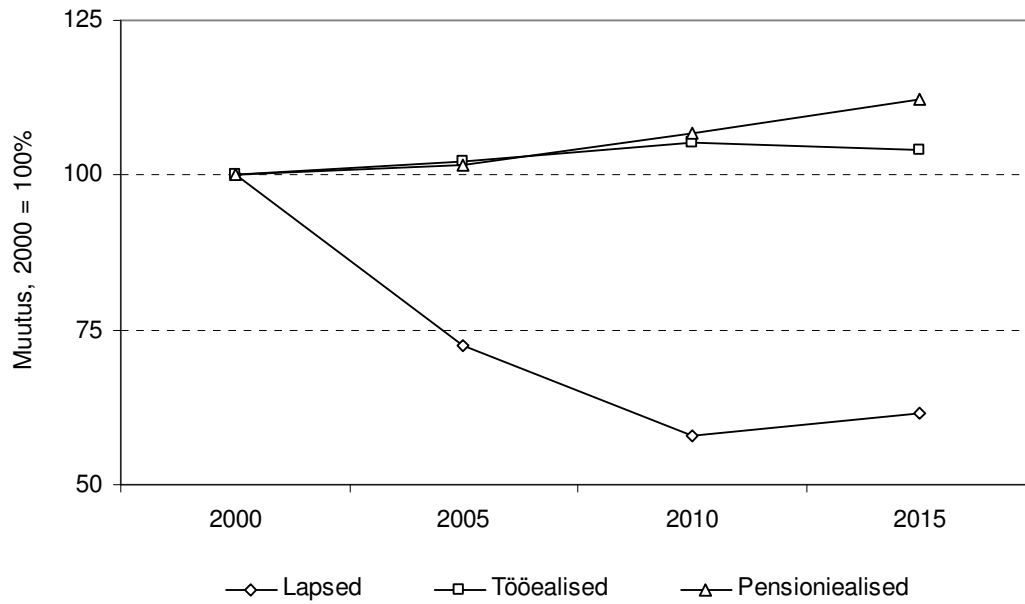
Joonis 7. Rahvaarvu muutus Pärnus, Pärnumaal ja Are vallas, 2000–2015.

Joonis 8. Are valla soo-vanuskoostis, 2000.

Joonis 9. Are valla soo-vanuskoostis (rändestsenaarium), 2015.

Joonis 10. Laste (0–14), tööealiste (15–64) ja pensioniealiste (65+) arvu muutus Are vallas, 2000–2015.

KOKKUVÕTE

- Are vallas on põllumajanduses hõivatute (25%) osakaal kõrgem ja teenindussektoris hõivatute (50%) osakaal madalam kui Pärnumaal (v.a. Pärnu linn) keskmiselt.
- Vallas on tööpuudus kõrgem kui Pärnumaal tervikuna ning kolmandik valla töötajatest käib Pärnu linna tööle.
- Elamuehitus oli Are vallas 1990. aastatel tagasihoidlik, uusi kortermaju ei valminud ning pereelamute ehitus vähenes poole võrra võrreldes 1980. aastatega.
- Are valla elanike arv vähenes 1990. aastatel 1428 inimeselt 1349 inimeseni ehk 5%, mis on mõnevõrra enam kui Pärnumaa valdades keskmiselt.
- Loomulik iive oli 1990. aastatel Are vallas positiivne, rändesaldo aga negatiivne nii teiste riikide, Pärnu linna kui ülejäänud maakonnaga.
- Arest lahkusid noored, samas kui vanemaid kui 30-aastaseid saabus rohkem kui lahkus.
- Kõik kolm rahvastikuprognosisi stsenaariumi näitavad Are valla rahvastiku jätkuvat, kuid tagasihoidlikku vähenemist aastate 2000–2015.
- Praeguse sündimuse ja suremuse jätkude (baasstsenaarium) väheneks Are elanikkond 2015. aastaks 7%, sündimuse ja rände stsenaariumi korral 4% võrra.
- Are valla rahvastikuareng on aastatel 2000-2015 sarnane ülejäänud maakonnale.
- Kogurahvastikust suuremad muutused toimuvad aga rahvastiku vanuskoostises: laste arv väheneb märkimisväärselt ning tööealiste ja pensioniealiste arv suureneb mõnevõrra.
- Sündimuse languse peamiseks põhjuseks on sünnitusealiste naiste väga väike arv Are vallas, mitte niivõrd asjaolu, et sünnitusealised naised sünnitavad vähe.
- Rahvastiku vananemine toimub kogu prognoosiperioodi jooksul, süvenedes pärast aastat 2015, kui pensionikka jõuavad täna 40–49 aasta vanused inimesed.

KIRJANDUS

- Antons, P. 2003. Tööhõive regionaalsed erisused ja siseränne üleminekuaja Eestis. Teoses: *Ränne üleminekuaja Eestis* (toim. H. Kulu ja T. Tammaru). Tallinn: Eesti Statistikaamet.
- Jõeveer, J. 2003. Siserände vanuserisused üleminekuaja Eestis. Teoses: *Ränne üleminekuaja Eestis* (toim. H. Kulu ja T. Tammaru). Tallinn: Eesti Statistikaamet.
- Katus, K., A. Puur ja L. Sakkeus 1997. Population data and reorganisation of statistical system in Estonia. *Trames* 1, 171–189.
- Kõre, J., M. Ainsaar ja M. Hendrikson 1996. 1996. Eluasemepoliitika Eestis 1918–1995. *Akadeemia* 8:10, 2133–2164.
- Marksoo, A. 1992. Dynamics of rural population in Estonia in the 1980s. Teoses: *Estonia. Man and Nature* (toim. J.-M. Punning). Tallinn: Eesti Teaduste Akadeemia, 129–153.
- Sjöberg, Ö. ja T. Tammaru 1999. Transitional statistics: Internal migration patterns and urban growth in post-Soviet Estonia. *Europe-Asia Studies* 51:5, 421–842.
- Sjöberg, Ö. ja T. Tammaru 2000. Rahvastiku ruumiline ümberpaiknemine üleminekuperioodi Eestis. *Akadeemia* 12:8, 1730–1751.
- Tammaru, T. 2003. *Pärnumaa rahvastikuprognos 2000–2025*. Käsikiri Pärnu Maavalitsuses.
- Tammaru, T., H. Kulu ja I. Kask 2003. Siserände üldsunnad üleminekuaja Eestis. Teoses: *Ränne üleminekuaja Eestis* (toim. H. Kulu ja T. Tammaru). Tallinn: Eesti Statistikaamet.

LISAD

Lisa 1. Are valla rahvastiku soo-vanuskoostis, 2000-2025.

	Mehed	Naised	Kokku
2000			
0-4	34	31	65
5-9	70	47	117
10-14	63	63	126
15-19	56	47	103
20-24	38	23	61
25-29	41	42	83
30-34	47	38	85
35-39	37	48	85
40-44	54	56	110
45-49	53	39	92
50-54	45	40	85
55-59	38	43	81
60-64	35	31	66
65-69	24	37	61
70-74	11	39	50
75-79	12	25	37
80+	12	29	41
Kokku	670	678	1 348
2001			
0-4	27	28	55
5-9	67	43	110
10-14	65	61	126
15-19	57	51	108
20-24	40	24	64
25-29	39	39	78
30-34	47	38	85
35-39	37	45	82
40-44	51	56	107
45-49	54	42	95
50-54	46	39	85
55-59	38	43	82
60-64	35	32	68
65-69	26	35	61
70-74	12	39	51
75-79	11	26	36
80+	13	30	42
Kokku	664	671	1 334

2002			
0-4	23	25	48
5-9	61	40	101
10-14	67	58	125
15-19	58	55	112
20-24	43	28	71
25-29	37	33	70
30-34	46	40	86
35-39	39	42	81
40-44	46	55	101
45-49	54	46	100
50-54	47	38	85
55-59	39	43	82
60-64	35	35	70
65-69	27	32	60
70-74	14	37	51
75-79	9	27	36
80+	13	30	43
Kokku	658	663	1 321
2003			
0-4	21	24	44
5-9	53	37	90
10-14	68	54	122
15-19	58	57	115
20-24	47	33	80
25-29	36	27	63
30-34	44	41	85
35-39	42	40	82
40-44	42	53	94
45-49	55	50	104
50-54	49	37	85
55-59	40	42	81
60-64	35	38	72
65-69	29	30	59
70-74	16	36	51
75-79	8	29	37
80+	13	30	44
Kokku	652	656	1 308

2004			
0-4	21	23	44
5-9	44	33	77
10-14	69	49	118
15-19	58	59	117
20-24	50	39	89
25-29	35	23	58
30-34	42	42	84
35-39	44	38	82
40-44	38	50	88
45-49	54	53	107
50-54	50	37	86
55-59	41	40	81
60-64	35	40	75
65-69	30	29	59
70-74	18	34	51
75-79	8	30	37
80+	13	31	44
Kokku	646	649	1 296
2005			
0-4	25	24	49
5-9	32	30	62
10-14	67	45	112
15-19	59	59	117
20-24	52	44	96
25-29	36	21	57
30-34	40	41	80
35-39	46	37	83
40-44	36	47	83
45-49	52	55	107
50-54	51	38	89
55-59	42	39	81
60-64	35	42	76
65-69	30	29	59
70-74	19	32	51
75-79	8	30	38
80+	13	31	44
Kokku	641	643	1 284

2006			
0-4	26	26	52
5-9	26	27	53
10-14	65	42	106
15-19	61	58	119
20-24	54	48	102
25-29	38	23	61
30-34	38	38	76
35-39	46	38	84
40-44	36	45	81
45-49	49	55	105
50-54	51	41	92
55-59	43	38	81
60-64	35	42	77
65-69	31	30	61
70-74	20	30	50
75-79	9	30	38
80+	12	32	45
Kokku	640	641	1 281
2007			
0-4	28	28	55
5-9	22	25	46
10-14	59	39	98
15-19	64	56	120
20-24	55	53	108
25-29	42	27	69
30-34	36	33	69
35-39	45	39	85
40-44	39	42	80
45-49	45	54	99
50-54	52	45	97
55-59	44	37	81
60-64	35	41	76
65-69	31	32	63
70-74	22	28	49
75-79	10	29	38
80+	12	34	45
Kokku	639	639	1 278

2008			
0-4	29	29	59
5-9	20	24	43
10-14	52	36	88
15-19	66	53	119
20-24	55	56	112
25-29	46	33	78
30-34	35	27	62
35-39	44	41	85
40-44	42	40	81
45-49	41	52	93
50-54	53	49	102
55-59	46	36	81
60-64	36	40	76
65-69	30	35	65
70-74	23	26	49
75-79	11	27	38
80+	11	35	46
Kokku	639	638	1 276
2009			
0-4	32	31	63
5-9	21	23	44
10-14	43	34	77
15-19	67	49	116
20-24	56	59	115
25-29	49	39	88
30-34	35	23	58
35-39	42	42	84
40-44	44	38	82
45-49	38	49	87
50-54	52	52	105
55-59	47	36	83
60-64	37	38	75
65-69	30	37	67
70-74	23	25	48
75-79	12	26	38
80+	11	36	47
Kokku	639	637	1 275

2010			
0-4	33	33	67
5-9	24	25	49
10-14	32	30	62
15-19	66	46	112
20-24	58	60	118
25-29	52	44	96
30-34	36	21	58
35-39	40	41	81
40-44	46	37	83
45-49	36	47	83
50-54	51	54	105
55-59	48	37	85
60-64	38	37	75
65-69	30	38	68
70-74	24	25	49
75-79	13	25	38
80+	11	36	47
Kokku	639	637	1 275
2011			
0-4	35	35	70
5-9	26	26	52
10-14	26	27	53
15-19	64	42	106
20-24	60	59	119
25-29	54	49	102
30-34	38	23	62
35-39	38	38	76
40-44	46	38	84
45-49	36	44	81
50-54	48	55	103
55-59	49	40	89
60-64	39	36	75
65-69	30	38	69
70-74	24	26	50
75-79	14	23	37
80+	11	37	48
Kokku	639	636	1 275

2012			
0-4	36	36	72
5-9	27	28	55
10-14	21	25	46
15-19	58	39	97
20-24	63	57	119
25-29	55	53	108
30-34	42	28	70
35-39	37	33	71
40-44	46	40	86
45-49	39	42	81
50-54	45	54	98
55-59	50	44	94
60-64	41	35	76
65-69	31	38	69
70-74	24	28	52
75-79	15	21	37
80+	11	37	48
Kokku	641	637	1 279
2013			
0-4	38	37	75
5-9	29	29	58
10-14	19	24	43
15-19	50	36	86
20-24	65	53	118
25-29	55	57	112
30-34	46	33	80
35-39	37	28	65
40-44	45	42	87
45-49	43	40	83
50-54	41	52	93
55-59	51	48	99
60-64	42	35	77
65-69	32	37	69
70-74	24	30	54
75-79	16	20	36
80+	12	37	49
Kokku	644	638	1 282

2014			
0-4	38	38	76
5-9	31	31	62
10-14	20	23	43
15-19	41	33	74
20-24	66	49	115
25-29	56	59	115
30-34	50	40	90
35-39	37	24	61
40-44	44	43	87
45-49	46	39	85
50-54	38	50	88
55-59	50	52	102
60-64	44	35	79
65-69	33	36	69
70-74	24	32	56
75-79	16	19	36
80+	13	36	49
Kokku	646	639	1 285
2015			
0-4	39	38	77
5-9	33	33	66
10-14	24	24	48
15-19	30	29	59
20-24	65	45	110
25-29	58	60	117
30-34	53	45	98
35-39	38	23	61
40-44	43	43	85
45-49	48	39	87
50-54	37	48	84
55-59	49	54	103
60-64	45	37	81
65-69	34	35	70
70-74	24	33	58
75-79	17	19	36
80+	13	36	49
Kokku	648	640	1 288

2016			
0-4	39	38	77
5-9	34	34	69
10-14	25	26	51
15-19	23	25	48
20-24	61	41	103
25-29	60	59	119
30-34	55	50	105
35-39	41	25	67
40-44	42	40	82
45-49	49	40	89
50-54	38	46	84
55-59	47	55	102
60-64	46	40	86
65-69	36	35	70
70-74	25	34	58
75-79	17	20	37
80+	14	35	49
Kokku	652	644	1 295
2017			
0-4	39	38	76
5-9	36	36	71
10-14	26	27	53
15-19	18	23	41
20-24	56	38	93
25-29	62	57	119
30-34	56	55	111
35-39	45	30	75
40-44	41	36	78
45-49	49	43	92
50-54	41	44	85
55-59	44	55	99
60-64	47	44	91
65-69	37	34	71
70-74	25	34	59
75-79	17	22	39
80+	15	34	49
Kokku	655	647	1 302

2018			
0-4	38	37	75
5-9	37	37	74
10-14	28	28	56
15-19	16	21	37
20-24	48	34	82
25-29	65	53	118
30-34	57	58	116
35-39	50	36	86
40-44	41	32	73
45-49	49	45	94
50-54	44	42	87
55-59	41	53	94
60-64	48	48	96
65-69	39	34	73
70-74	26	33	59
75-79	17	24	41
80+	15	33	48
Kokku	658	650	1 308
2019			
0-4	38	36	74
5-9	38	37	75
10-14	30	30	60
15-19	17	20	37
20-24	38	31	69
25-29	66	49	115
30-34	58	61	119
35-39	54	43	97
40-44	42	28	70
45-49	48	47	95
50-54	48	42	89
55-59	39	51	90
60-64	48	52	100
65-69	40	35	75
70-74	27	32	59
75-79	17	26	42
80+	16	33	49
Kokku	662	653	1 314

2020			
0-4	37	36	72
5-9	38	37	75
10-14	32	32	64
15-19	20	21	42
20-24	27	27	54
25-29	65	45	110
30-34	60	62	122
35-39	57	49	106
40-44	43	28	71
45-49	47	47	94
50-54	50	42	92
55-59	38	49	87
60-64	47	54	102
65-69	41	36	78
70-74	28	32	60
75-79	17	26	44
80+	16	33	49
Kokku	664	655	1 319
2021			
0-4	35	34	70
5-9	38	37	75
10-14	33	33	67
15-19	22	23	44
20-24	20	23	43
25-29	61	41	103
30-34	62	61	124
35-39	59	54	113
40-44	46	30	76
45-49	46	45	91
50-54	52	43	95
55-59	39	47	86
60-64	46	55	101
65-69	42	39	82
70-74	30	31	61
75-79	17	27	44
80+	17	33	50
Kokku	666	657	1 323

2022			
0-4	34	33	67
5-9	38	37	75
10-14	35	35	69
15-19	23	24	47
20-24	16	21	36
25-29	56	38	94
30-34	65	59	124
35-39	60	58	119
40-44	50	35	85
45-49	46	40	86
50-54	52	46	97
55-59	42	46	87
60-64	43	55	97
65-69	44	43	87
70-74	31	31	62
75-79	18	27	45
80+	17	34	51
Kokku	668	659	1 327
2023			
0-4	33	32	64
5-9	38	37	74
10-14	36	36	72
15-19	24	26	50
20-24	13	19	32
25-29	48	35	83
30-34	67	55	122
35-39	61	62	123
40-44	55	41	96
45-49	46	36	81
50-54	51	48	99
55-59	45	44	89
60-64	40	53	93
65-69	44	47	92
70-74	32	31	63
75-79	19	26	45
80+	18	34	52
Kokku	669	661	1 330

2024			
0-4	31	30	62
5-9	37	36	73
10-14	36	36	73
15-19	26	28	54
20-24	14	18	32
25-29	38	31	69
30-34	68	51	119
35-39	62	64	127
40-44	59	47	106
45-49	46	32	79
50-54	50	50	100
55-59	49	43	92
60-64	38	52	89
65-69	45	51	95
70-74	33	32	65
75-79	19	26	45
80+	18	35	53
Kokku	670	662	1 332
2025			
0-4	30	29	59
5-9	36	35	71
10-14	37	36	73
15-19	28	29	57
20-24	17	19	37
25-29	27	27	54
30-34	67	47	114
35-39	64	66	129
40-44	62	53	115
45-49	48	32	80
50-54	50	50	99
55-59	51	43	94
60-64	37	50	87
65-69	44	53	97
70-74	34	33	67
75-79	20	25	46
80+	19	36	54
Kokku	671	663	1 334

Lisa 2. Õpilaste arv Are vallas (rändestsenaarium), 2000-2025.

	Lasteaed	Algkool	Põhikool	Keskool	Õpilased
2000	62	99	124	63	286
2001	56	95	125	66	286
2002	50	89	125	68	282
2003	44	82	124	70	276
2004	37	72	121	70	263
2005	29	61	117	71	249
2006	25	53	113	72	238
2007	23	47	106	73	226
2008	22	42	97	72	211
2009	24	40	86	71	197
2010	29	40	71	69	180
2011	33	39	61	65	165
2012	36	40	53	59	152
2013	39	41	48	52	141
2014	42	44	45	44	133
2015	44	48	47	34	129
2016	45	51	48	27	126
2017	47	53	49	22	124
2018	48	55	51	20	126
2019	47	57	55	20	132
2020	47	58	59	24	141
2021	46	59	63	26	148
2022	45	60	66	28	154
2023	44	60	68	30	158
2024	42	59	70	33	162
2025	41	58	71	35	164